

Kommunebilde for Inderøy kommune 2021

Et grunnlag for dialog mellom Inderøy kommune og Statsforvalteren i Trøndelag

1 Innledning

Statsforvalteren i Trøndelag søker kunnskapsbasert dialog med kommunene i fylket. Derfor legger *kommunestatistikken* og *kommunebildene*, sammen med *Statsforvalterens kommunebesøk*, viktige premisser for dialogen. *Kommunebildene* gjengir embetets «bilde» og inntrykk av kommunen, både av kommunen som helhet og av enkelttjenester og forvaltningsområder.

Kommunebildene utarbeides i forbindelse med *Statsforvalterens kommunebesøk* og danner grunnlaget for dialogen i disse møtene. Bildene kan bli justert i etterkant av besøket, basert på dialogen med kommunen. Etter besøkene publiseres bildene på Statsforvalterens nettside.

Etter denne innledningen, presenteres et utvalg av faktabasert informasjon om den aktuelle kommunens geografi, befolkning, bo- og arbeidsmarked og den kommunale organisasjonen i kapittel 2. Kapittel 3 gjengir Statsforvalterens hovedbilde av den aktuelle kommunen ut fra et bredt samfunnsperspektiv og med bakgrunn i vårt bilde av kommunens tjeneste- og forvaltningsområder. Dette er blant annet basert på analyser, statistikk, utførte tilsyn, eventuelle klagesaker og dialog med kommunen. Kapitlet oppsummerer også trafikklysvurderingene (som utdypes i kapittel 4), samt en liste med tema Statsforvalteren ønsker dialog om under *Statsforvalterens kommunebesøk*.

Kapittel 4 har følgende gjennomgående innhold og struktur i de temavise delkapitlene:

- **Fokusområder** – angir med utgangspunkt i statlige forventninger, politikk og vår kjennskap til kommunen, hvilke områder som Statsforvalteren i et forvaltnings- og utviklingsperspektiv vil legge særlig vekt på i dialogen om de enkelte tjeneste- og forvaltningsområdene.
- **Sentrale nøkkeltall** – gjengir relevant statistikk som gir et overordnet bilde av tjeneste- eller forvaltningsområdet sett opp mot fokusområdene eller området som helhet. Med mindre annet er oppgitt er nøkkeltallene hentet fra SSB. Utfyllende statistikk for de ulike områdene finnes i Kommunestatistikken.
- **Statsforvalterens bilde av området** – gjengir Statsforvalterens inntrykk av tjeneste- eller forvaltningsområdet for kommunen som organisasjon sett opp mot fokusområdene, herunder:

	Vesentlig informasjon for helhetsbildet
	Styrker og muligheter
	Svakheter, utfordringer og sårbarhet
	Framtidsperspektivet – utfordringsbildet og handlingsrom
 Farge	Det benyttes trafikklys for å visualisere Statsforvalterens inntrykk av tjeneste- eller forvaltningsområdet som helhet. Trafikklysene gjengir vår vurdering med tanke på <u>kvalitet, sårbarhet og bærekraft</u> per dags dato, og i hvilken grad det er indikasjoner på avvik eller risiko for avvik fra det som forventes i lov, forskrift og god faglig praksis. Vurderingen gjengis med fargene rød , gul og grønn for hhv. svak , middels eller god . Sammen med trafikklyset gis det en kort tekstlig oppsummering og begrunnelse.

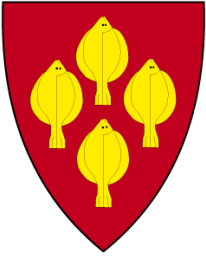
- **Sentrale tema** – tema/forhold som det vil være særlig aktuelt å følge opp i den sektorvise dialogen mellom kommunen og Statsforvalteren eller i kommunens eget utviklingsarbeid. *Det legges ikke opp til en omfattende dialog om de enkelte oppfølgingspunktene i kapittel 4 under Statsforvalterens kommunebesøk.*

Innhold

1	Innledning.....	1
2	Kort om kommunen	3
2.1	Befolkning.....	4
2.2	Bo- og arbeidsmarked	4
3	Statsforvalterens hovedbilde av kommunen.....	6
	Sentrale tema og dialogpunkt	9
4	Statsforvalterens bilde av tjeneste- og forvaltningsområder.....	11
4.1	Kommunal planlegging	11
4.2	Kommunal økonomi	12
4.3	Samfunnssikkerhet og beredskap.....	13
4.4	Folkehelse	14
4.5	Omsorgstjenestene	15
4.6	Kommunehelsetjenesten	16
4.7	Sosialtjenesten	17
4.8	Integrering og kvalifisering	18
4.9	Barnehage	19
4.10	Grunnskole	20
4.11	Barnevern	21
4.12	Klima og miljø.....	22
4.13	Landbruk.....	23
4.14	Reindrift	24

Kommunevåpenet (godkjent i 1984) er formgitt av Nils Aas med fire gullflyndrer mot en rød bakgrunn; våpenet symboliserer tidligere tiders flyndrefiske i Borgenfjorden. Fra 2012 tolkes også helleristningene av kveite i Kvennavika ved Skarnsundet og de fire tidligere kommunene (Inderøy, Mosvik, Røra og Sandvolla) inn i motivet.

2 Kort om kommunen

Inderøy kommune¹ ligger innerst i Trondheimsfjorden og grenser i sørvest mot Indre Fosen, i vest og nord mot Steinkjer og i øst mot Verdal. Kommunen ble opprettet i 1837, og i 1907 ble den delt i Inderøy, Røra og Hustad/Sandvolla; disse ble slått sammen igjen i 1962 til Inderøy kommune. Kommunen ble utvidet i 2012 gjennom sammenslåingen med Mosvik.

Bosetningen i Inderøy er gammel og jevnt fordelt – hovedsakelig langs fjorden, med en konsentrasjon i administrasjonssenteret Straumen (1 744 innbyggere i 2020). I perioden 2010 til 2018 var veksten i folketallet 1,4 prosent, mot 8,7 prosent i Trøndelag som helhet.

Jordbruket er en viktig næring i kommunen, og Inderøy er en av Trøndelags beste jordbruksbygder med variert produksjon: korn, poteter, hagebruk (særlig bær dyrking) og storfe-, hønse- og svinehold. I skogen avvirkes hovedsakelig gran, og avvirkningen i 2010 var på 31 900 kvadratmeter for hele kommunen, hvorav to tredjedeler i Mosvik. Det er omfattende næringsmiddelindustri som er basert på råvarer fra distriktet, blant annet med kjøttforedlingsbedrifter, konservesfabrikker for frukt og bær samt potetindustri. For øvrig finnes det verkstedindustri med 18 prosent av industriens sysselsatte. Det ligger et kalkverk ved Hylla og en limtrefabrikk i Mosvik, og det drives foredling av slakteavfall i Kvennavika. Reiselivskonseptet Den Gyldne Omvei omfatter flere små bedrifter innen gårdsmat, gårdsturisme og kunsthåndverk.

Inderøy kommune

Visjon: Best – i lag

Ordfører: Ida Stuberg (Sp)

Varaordfører: Jonny Melting (Sp)

Politisk organisering: Formannskap og 2 hovedutvalg

Kommunestyret: 25 representanter: 11 Sp, 7 Ap, 3 H, 2 SV, 1 KrF og 1 MDG

Valgdeltakelse: 71,5 % (kommunestyrevalget i 2019)

Kommunedirektør: Randi Tessem (konst.) Stein Erik Breivikås tiltrer 1. mai.

Administrativ organisering: 3-nivåmodell

Kommunestruktur: Vedtak i kommunestyret 24.06.2016:

«Inderøy kommune går inn for "selvstendighetsalternativet". Dermed vil Inderøy kommune fortsatt bestå som egen kommune. Det legges særlig vekt på Inderøy kommunes lokalisering midt i en større bo- og arbeidsmarkedsregion på Innherred, hvor samarbeidsmulighetene er store i begge retninger.

Et bærekraftig selvstendighetsalternativ forutsetter betydelige kostnadsreduksjonstiltak, herunder strukturtiltak på oppvekst og på helse-, bistands- og omsorgsområdet, samt inntektsforbedringstiltak. Selvstendighetsalternativet forutsetter også vesentlige reduksjoner i løpende investeringsnivåer»

Interkommunalt samarbeid: Kommunen deltar i totalt 39 interkommunale ordninger, hvorav 4 ordninger der kommunen selv ivaretar vertskommuneansvaret.

¹ Store Norske Leksikon

2.1 Befolkning

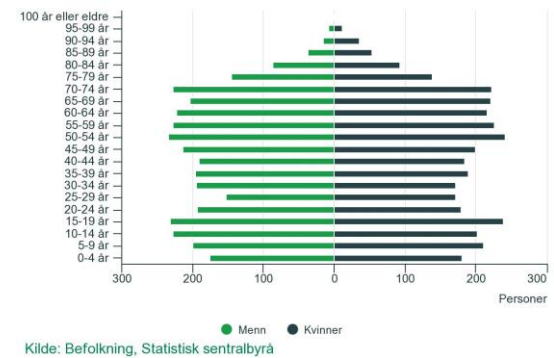
Ved inngangen til 2021 var det registrert 6 764 innbyggere i kommunen, en nedgang på 52 innbyggere siden årsskiftet 2019-2020, hvorav 21 i 4. kvartal. I nedgangen lå det et fødselsoverskudd på 17 personer, en netto utvandring på 1 person og en netto innenlandsk utflytting på 69 personer. Kommunen hadde en samlet befolkningsøkning i 2018 og 2019 på hhv. 19 og 12 innbyggere.

Diagrammet viser antall personer i ulike aldersgrupper i kommunen, fordelt på menn og kvinner ved inngangen til 2020. SSB sin befolkningsframskriving fra 2020² viser en forventet folkemengde på 6 988 i 2030 og 7 071 i 2050.

Forsørgerbrøken for eldre (antallet over 64 år relativt til antallet 20-64 år) var ved inngangen av 2020 på 0,40 og forventes å øke til 0,63 i 2050.

Tilsvarende tall for landet er hhv. 0,30 og 0,51. Andelen innvandrerbefolkning i kommunen er 6,2 %³.

Aldersfordeling per 1. januar 2020

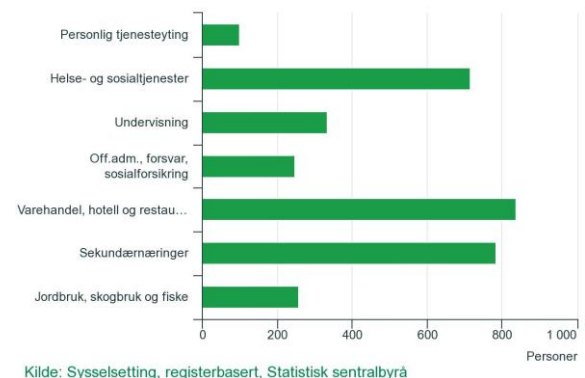
2.2 Bo- og arbeidsmarked

Inderøy er i en felles BA-region sammen med Steinkjer. Inderøy har også pendling på mer enn 8 prosent og reisetid under 45 minutter til både Levanger og Verdal. I 2020 var det 2 287 sysselsatte personer (15-74 år) med arbeidssted i kommunen. Av disse var 1 560 bosatt i kommunen, 300 bosatt i Steinkjer, 206 i Verdal, 116 i Levanger, 22 i Trondheim og 22 i Indre Fosen. Av de 3 288 sysselsatte som var bosatt i kommunen, var det 710 som pendlet til Steinkjer, 349 til Verdal, 265 til Levanger, 118 til Trondheim og 53 til Oslo. Arbeidsplassdekningen⁴ i kommunen var samme år på 69,6 %.

Diagrammet viser hva innbyggerne med bosted i kommunen arbeidet med ved inngangen til 2020. Andelen sysselsatte i privat sektor og offentlige foretak utgjør 65,0 % av de sysselsatte i kommunen (2019). Landsgjennomsnittet lå på 68,0 %.

Av kommunens befolkning over 16 år er det 43,6 % (37,0 % i landet) som har fullført videregående skole, 3,1 % (3,0) som har

Hva innbyggerne arbeider med. 2019

² MMMM-alternativet (middels nasjonal fruktbarhet, levealder, innenlands flytting og innvandring)

³ Innvandrere omfatter førstegenerasjonsinnvandrere uten norsk bakgrunn og andregenerasjonsinnvandrere.

⁴ Sysselsatte som arbeider i kommunen som andel av sysselsatte som bor i kommunen.

fagskole, 23,9 % (24,3) som har 4-årig høyere utdanning og 6,3 % (10,3) som har høyere utdanning på mer enn 4 år.

Sentrale nøkkeltall	Inderøy	Landet
Helt arbeidsledige i pst. av arbeidsstyrken per 31.03.21 (antall i parentes) ¹	2,1 (70)	4,2
Mottakere av uføretrygd i pst. av befolkningen 18-67 år per 31.12.20 (antall i parentes) ¹	12,1 (480)	10,4
Lønnstakere med legemeldt sykefravær i pst. av arbeidstakere i alt per 31.12.20 (antall i parentes)	7,4 (221)	6,6

1) Kilde NAV

3 Statsforvalterens hovedbilde av kommunen

Denne delen gjengir Statsforvalteren i Trøndelag sitt hovedbilde av kommunen ut fra et bredt samfunnsperspektiv og med bakgrunn i vårt bilde av kommunens tjeneste- og forvaltningsområder i kapittel 4.

Statsforvalterens bilde av kommunen	
i	<p>Inderøy er en allsidig og middels stor landbrukskommune med vakkert og levende kulturlandskap og aktivt landbruksmiljø. Kommunen er kjent for sin tilrettelegging for reiseliv, gjennom bedriftsnettverket Den Gyldne Omvei som både omfatter landbruksforetak med tilleggsnæring, kunst og kultur, bevering og overnatting.</p> <p>Det er stort press på strandområdene/100-metersbeltet i kommunen, både gjennom utbygging av nye områder til fritidsboliger og gjennom oppgradering av eksisterende, også noe næring og bolig. Det er flere verneområder med ulike verneformål i Inderøy, samt områder med foreslått vern.</p> <p>Kommunen har tett samarbeid med sine nabokommuner, Inn-Trøndelagssamarbeidet, både politisk og tjenestesamarbeid. Kommunen har også deltatt i etablering av nytt helse- og beredskapshus lokalisert i Steinkjer.</p> <p>Et nytt regionråd for kommunene Steinkjer, Snåsa, Inderøy, Verdal og Levanger er under etablering. Det nye regionrådet omtales i rapporten «Interkommunalt samarbeid i Trøndelag», NIVI analyse, februar 2021, der det også blir vist at arbeidet med Innherredbyen har vært en viktig katalysator for en sterkere regional samordning på politisk nivå. Samarbeid om utvidet tjenestesamarbeid, næringsutvikling og areal og transportplanlegging er nevnt som aktuelle oppgaver.</p>
+	<ul style="list-style-type: none"> • Selv om antallet dispensasjoner har økt noe de siste årene, så antyder antallet at overordna planverk har vært et godt styringsverktøy. • Kommunen kan de siste årene vise til gode netto driftsresultater og en styrking av både likviditeten og den frie egenkapitalen. • Kommunen jobber godt med samfunnssikkerhet og beredskap. • Kommunen har fokus på medvirkning av barn og unge, noe vi blant annet ser i planarbeidet, og i utarbeidelse av prosjektet «ung i lag» (2021-2023). • Kommunen jobber, sammen med Inntrøndelags-kommunene med å implementere velferdsteknologi i alle tjenester. • Forebygging og helsefremmede arbeid i helsestasjon- og skolehelsetjenesten er styrket, og det har vært en økning på legedekning. • Rapportering på kvalifiseringsprogrammet viser at kommunene i vertskommune-samarbeidet ligger stabilt høyt på antall deltagere. • En høy andel tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet går over i arbeid eller utdanning etter programmet. • Alle barnehagene oppfyller pedagognormen uten bruk av dispensasjoner, og i gjennomsnitt er bemanningen i barnehagene god. • Positiv utvikling i resultatene på grunnskolepoeng og elevundersøkelsesindikatoren «Støtte fra lærer». • Læringsnettverket innen barnevern uttrykker at de samarbeider godt, og at det bl.a. ses på muligheter for utvikling av felles tiltak særlig rettet mot ungdom.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunen har system for utsortering av matavfall. Det er nylig kartlagt flere områder i kommunen mht. NiN-metodikken (Natur i Norge). • Kommunen har solid saksbehandling på arealsaker og det er forholdsvis få dispensasjonssaker knyttet til landbruksareal. • Det er gitt få dispensasjoner til bygging i vinterbeiteområdet for rein de siste årene.
!	<ul style="list-style-type: none"> • Lite fagmiljø på plan tilsier noe sårbarhet ved endringer i mannskap. • Kommunens netto renteeksponering økte noe fra 2019 til 2020 og lå ved utgangen av 2020 noe over gjennomsnittet for landet. Samtidig har også egenfinansieringsandelen gått ned. • Beredskapsplanen skal revideres hvert år. Dette er ikke gjort siden 2019. • Lov om kommunal beredskapsplikt krever at mål for samfunnssikkerhetsarbeidet skal være gjennomgående i kommunenes overordnede planverk og at eksterne samfunnsaktører i lokalsamfunnet inviteres med i arbeidet med Helhetlig ROS-analyser. • Kommunen har en høy andel unge uføre. Overvekt inkludert fedme ved sesjon er høyere enn gjennomsnittet for landet. I tillegg har kommunen høy forekomst i andel med muskel og skjelettplager og hjerte/kar sykdom. • Det knytter seg risiko til knapphet på helsepersonell i fremtiden, og mange helsefagarbeidere og sykepleiere er over 55 år. Kommunen vil få en kraftig økning i antall av de eldste eldre i årene som kommer. • Driftsutgifter til personer med rusproblemer har økt, og det er få ansatte med videreutdanning i rus. • Statsforvalteren er bekymret for hvorvidt det gis forsvarlige tjenester i forvaltningen av sosialtjenesteloven, basert på praksis i vertskommunen. • Kommunen har en lav andel sysselsatte personer med innvandrerbakgrunn og en høy andel av personer med innvandrerbakgrunn som lever i husholdninger med vedvarende lavinntekt. Mange innvandrere er tilsatt på midlertidig basis og i bransjer som er under press som følge av koronakrisen (restaurant, overnatting og turisme). • Statsforvalteren åpnet i 2018 tilsyn med om kommunens vedtak for tilskudd til private barnehager og vedtak om satser for tilskudd, er fattet i tråd med saksbehandlingsreglene for enkeltvedtak. Det ble under tilsynet avdekket brudd på regelverket. Det har vært gjennomført flere runder med veiledning, men tilsynet er ikke lukket. • Kommunen har hatt utfordringer med både læringsmiljø- og læringsresultater over flere år. Kommunen oppfyller ikke lærernormen i alle skoler. • Statsforvalteren vurderer ut fra foreliggende opplysninger og kjennskap til Inn-Trøndelag barneverntjeneste at det er høy risiko for svikt. Dette har bakgrunn i at 50,7% (139 av 274) av undersøkelsene i 2020 ikke ble gjennomført innen lovpålagt frist, og at både tjenesten og kommuneledelsen er orientert om at det over tid har vært utfordringer med å utøve en praksis iht. barnevernlovens krav. • Det er behov for revisjon av klima- og energiplanen, og det mangler oppdatering av Grunnforurensningsdatabasen og oppfølging av avløp (KOSTRA-tall og egenrapport). • Kommunen har en del å gå på med hensyn til internkontroll og kvalitet i saksbehandlingen innen landbruksområdet når det gjelder forvaltning av tilskudd, jf. gjennomført forvaltningskontroll i 2020.

	<ul style="list-style-type: none"> • Store tap av vinterbeite for rein knyttet til vindkraftetableringen på Storheia i Åfjord.
	<ul style="list-style-type: none"> • Revidering av kommuneplanens samfunnsdel vil gi et godt grunnlag for fremtidige mål og utfordringer, som så konkretiseres gjennom tiltak i kommuneplanens handlingsdel og i økonomiplan. • Budsjettet og økonomiplanen for inneværende periode framstiller situasjonen slik: «Budsjett og økonomiplan for perioden 2021-2024 oppleves som trangt.» • Godt samarbeid med nabokommuner og eksterne aktører gjennom f.eks. etablering av beredskapsråd vil bidra til økt kjennskap til kommunen, risikoer og sårbarheter samt håndtering av disse. • Innen folkehelse bør kommunen jobbe videre med fokusområder som er identifisert. • Strategisk kompetanseplanlegging, bruker- og innbyggerinvolvering i omsorgstjenestene vil være viktig for å sikre bærekraftige omsorgstjenester. • Økende krav til spesialisering i tjenestene gir større behov for fagpersonell med spesialisert kompetanse. • Kommunen anbefales å være nysgjerrig på hvordan de sosiale tjenester i NAV-kontoret kan bidra til at barnefamilieene gis helhetlig og koordinert hjelp. • I tider med endringer i arbeidsmarkedet er tilbud om norskopplæring og annen grunnleggende kvalifisering viktig for personer med innvandrerbakgrunn. • Vi er kjent med at Inderøy kommune har gjennomført en omorganisering i oppvekstsektoren. • Inderøy kommune er med i oppfølgingsordningen og er i IBSM (Inkluderende barnehage -og skolemiljø) satsingen i pulje 4. • Sikre tilstrekkelig kapasitet i barnevernstjenesten til å løse de lovpålagte oppgavene, samt sikre tilstrekkelig bredde i tiltakene. • Vi nå er inne i FNs tiår for naturrestaurering, kommunen bør se etter områder som bør restaureres og tilbakeføres mot naturtilstand. • Oppstart med nye skogbruksplaner i deler av kommunen gir rom for påvirkning til økt aktivitet og bedre beslutningsgrunnlag i saksbehandlingen. Utfordringen er å ta vare på vinterbeite i gamle Mosvik kommune. • Det er viktig å styrke kommunens plankapasitet i årene som kommer.
Statsforvalterens vurdering av enkeltområder	
<p>1 Rød</p>	<p>Området barnevern anses som svake med hensyn til kvalitet og/eller sårbarhet og bærekraft. Det kan være indikasjoner på betydelige avvik eller høy risiko for avvik fra det som forventes i lov, forskrift og god faglig praksis. Begrunnelse for trafikklysvurderingen på det enkelte området ligger i delkapitlene i kapittel 4.</p>
<p>9 Gul</p>	<p>Områdene samfunnssikkerhet og beredskap, folkehelse, omsorgstjenestene, sosialtjenesten, integrering og kvalifisering, barnehage, grunnskole, klima og miljø og landbruk og anses som middels med hensyn til kvalitet og/eller sårbarhet og bærekraft. Det kan være indikasjoner på mindre avvik eller middels risiko for avvik fra det som forventes i lov, forskrift og god faglig praksis. Begrunnelse for trafikklysvurderingen på det enkelte området ligger i delkapitlene i kapittel 4.</p>
<p>4 Grønn</p>	<p>Områdene kommunal planlegging, kommunal økonomi, kommunehelsetjenesten og reindrift anses som gode med hensyn til kvalitet og/eller sårbarhet og bærekraft. Det er ikke indikasjoner på avvik eller risiko for avvik fra det som</p>

forventes i lov, forskrift og god faglig praksis. Begrunnelse for trafikklysvurderingen på det enkelte området ligger i delkapitlene i kapitel 4.

Sentrale tema og dialogpunkt

Koronapandemien

Ut fra delte situasjonsrapporter under Covid-19-hendelsen viser Inderøy kommune at de har god oversikt over situasjonen, kommunens innbyggere og hvilke tiltak som kan bidra til å redusere risikoer. Dette viste også kommunen under smitteutbruddet som berørte både skole, barnehage og omsorgsboliger.

1. Hvordan vurderer kommunen status i dag?
2. Hvilke områder opplever kommunen som spesielt utfordrende?

Kommunens rolle som samfunnsutvikler

Det stilles store krav og forventninger til kommunen som samfunnsutvikler, og gode og oppdaterte planverk, i form av både kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, er viktig for utviklingen av lokalsamfunnet. Gode planprosesser kan også bidra til å utvikle dialogen med ulike interessenter og sikre lokaldemokratiet.

1. Hvordan vil kommunen legge opp arbeidet med revideringen av arealdelen?
2. Hvordan vil kommunen arbeide framover for å ivareta kulturlandskapet, sikre jordvernet og støtte opp under det aktive landbruksmiljøet?
3. Hvordan arbeider kommunen for å møte presset i strandsonen?
4. Har kommunen planer for områder som bør restaureres og tilbakeføres mot naturtilstand?

Kommunens rolle som tjenesteyter

Kommunen har i sin rolle som tjenesteyter ansvar for kvalitet i tjenestene, effektiv bruk av samfunnets ressurser og likeverdighet. Vi er inne i en tid hvor demografiske endringer vil påvirke både tjenestebehov og tilgang på arbeidskraft. I tillegg er forebygging av utenforskap og barn og unges oppvekstvilkår løftet som er viktig.

1. Kommunen er vurdert til RØD på barnevernsområdet. Hvordan vil kommunen sikre god kvalitet, bærekraft og forvaltning av disse tjenestene?
2. Statsforvalteren er kjent med at kommunen arbeider systematisk med en helsefremmende organisasjon. Hvilke erfaringer har kommunen gjort seg i forhold til dette?
3. Hvordan arbeider kommunen for å sikre tilstrekkelig kapasitet og kompetanse i kommunens tjenestetilbud, generelt og spesifikt innen omsorgstjenestene?
4. Hvordan arbeider kommunen med å forbygge utenforskap, særlig blant barn og unge?
5. Hvordan arbeider kommunen med å forbedre læringsmiljøet og læringsresultatene i skolen?

Styring og forvaltning av kommunen

Kommuneplanens areal og samfunnsplan er sammen med kommunens internkontroll sentrale verktøy for langsiktig planlegging, prioritering og styring av kommunen. Det samme gjelder budsjett og økonomiplanleggingen, for å sikre en bærekraftig forvaltning av kommunens økonomiske ressurser.

1. Hvilke strategier og planer har kommunen for å sikre god økonomisk bærekraft og handlingsrom framover?
2. Hvordan jobber kommunen for å utvikle kommunens internkontroll, både generelt og spesifikt innen tilskuddsforvaltning?

En stor del av kommunes oppgaver og tjenester løses i dag gjennom interkommunalt samarbeid, enten i vertskommunesamarbeid eller andre ordninger. Vi viser her også til rapporten «Interkommunalt samarbeid i Trøndelag», NIVI analyse, februar 2021.

1. Hvordan sikrer kommunen seg tilstrekkelig styringsinformasjon om tjenestene de løser i interkommunalt?
2. Hvilke forventninger har kommunen til det nye regionrådet som er under etablering?
3. Hvilke tjenestoområder ser kommunen det naturlig å samarbeid om for å sikre gode tjenester og samfunnsutvikling i tiden fremover?
4. Hva er erfaringene fra kommunesammenslåingen – nå snart 10 år etter sammenslåingen?

4 Statsforvalterens bilde av tjeneste- og forvaltningsområder

Denne delen gjengir Statsforvalteren i Trøndelag sitt inntrykk av kommunen som tjenesteyter eller forvalter på enkeltområder, herunder styrker og svakheter, utfordringsbilde og handlingsrom, sett opp mot statlige forventninger, politikk og Statsforvalterens kjennskap til kommunen.

4.1 Kommunal planlegging

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging av nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, vedtatt 14. mai 2019. • Avveininger ut fra hensyn til samordnet areal- og transportplanlegging, barn- og unge, produksjonsgrunnlaget for jord- og skogbruk, herunder beiteressursene, naturmangfold/naturverdier, landskap, friluftsliv og strandsoneforvaltning. • Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning. 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020
Dispensasjoner fra plan (antall)	9	14	IA
Reguleringsplaner vedtatt (antall)	7	3	IA
Kommuneplanens arealdel sist vedtatt (årstall)	IA	2014	IA
Kommuneplanens samfunnsdel sist vedtatt (årstall)	IA	2017	IA
Statsforvalterens bilde av området			
	Kommunen har igangsatt revidering av kommuneplanens samfunnsdel. Ifølge planstrategien skal også kommuneplanens arealdel (2014) rulleres i perioden. Lite fagmiljø på plan, men med god kompetanse.		
	Ikke høyt, men jevnt trykk på plansida med henholdsvis 5 og 7 planer sendt på høring i 2019 og 2020. Selv om antallet dispensasjoner har økt noe siste år så antyder antallet at overordna planverk har vært et godt styringsverktøy.		
	Lite fagmiljø på plan tilsier noe sårbarhet ved endringer i mannskap.		
	Revidert samfunnsdel vil gi et godt grunnlag for fremtidige mål og utfordringer som konkretiseres gjennom tiltak i kommuneplanens handlingsdel og i økonomiplan.		
 Grønn	Inderøy vurderes å ha god oversikt, kompetanse og kapasitet når det gjelder kommunal planlegging. Revisjon av kommuneplanens samfunnsdel vil gi kommunen et strategisk verktøy for å prioritere langsiktig også med tanke på fremtidige demografiutfordringer.		
Sentrale tema			
1. For å tilrettelegge for strategiske diskusjoner om arealdisponering kan det utarbeides en arealstrategi i kommuneplanens samfunnsdel, som sikrer en tettere kobling mellom samfunnsdelen og arealdel som igjen kan forenkle arbeidet med arealdelen. Har kommunen vurdert en slik tilnærming ved revisjon av kommuneplanens samfunnsdel, for å sikre en tidlig politisk dialog og forankring?			

4.2 Kommunal økonomi

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> Økonomisk handlingsrom og bærekraft. Økonomistyring. 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020 ¹
Netto driftsresultat i pst. av brutto driftsinntekter	3,2	3,1	2,4
Arbeidskapital ² i pst. av brutto driftsinntekter	18,1	19,3	22,7
Netto renteesponering i pst. av brutto driftsinntekter	52,6	56,6	47,9
Fri egenkapital drift i pst. av brutto driftsinntekter	9,6	9,8	11,7
Skatt i pst. av landsgjennomsnittet	75,1	77,6*	100,0
1) Landet uten Oslo, foreløpige tall 2) Ekskl. premieavvik *) Foreløpig beregning			
Statsforvalterens bilde av området			
	I inntektssystemet for 2021 er kommunens utgiftsbehov beregnet til å være 6,1 % høyere enn gjennomsnittskommunen (6,7 % i 2020). Kommunen har innført eiendomsskatt i hele kommunen med en generell eiendomsskattesats på 3,5 promille (3,0 for bolig- og fritidseiendommer). Årsregnskapet for 2019 viste at 394,3 mill. kr ble fordelt til drift og at regnskapet ble oppgjort med et mindreforbruk på 13,2 mill. kr. Det tas ingen forbehold i konklusjonene i revisors beretning. Kommunen har ikke vært registrert i ROBEK.		
	Kommunen kan de siste årene vise til gode netto driftsresultater og styrking av både likviditeten og den frie egenkapitalen.		
	Kommunens netto renteesponering økte noe fra 2019 til 2020 og lå ved utgangen av 2020 noe over gjennomsnittet for landet. Samtidig har også egenfinansieringsandelen gått ned.		
	I rådmannens innledning til budsjettet og økonomiplanen for inneværende periode, framstilles situasjonen slik: «Budsjett og økonomiplan for perioden 2021-2024 oppleves som trangt, med lite rom for administrativt og/eller politisk handlingsrom. Det konstateres at mye av de økte frie inntekter blir spist opp av sentrale føringer og demografiendringer. I det videre krever dette imidlertid en betydelig innsats for å sikre god kostnadskontroll og økonomistyring. Dette vil si at økonomifokuset må prege alle påløpende og framtidige omstillingsprosesser i og utenfor organisasjonen.»		
 Grønn	Med bakgrunn i de mest sentrale nøkkeltallene for kommuneøkonomi, og en god situasjonsforståelse av handlingsrom og bærekraft framover, vurderes kommunens økonomiske stilling til god. Det er viktig at kommunen følger endringer i befolkning, demografi og rammebetingelser nøye for å kunne iverksette nødvendige tiltak i tide, og således opprettholde ønsket handlingsrom og bærekraft		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> Regnskapet for 2020 Hvordan vil kommunen arbeide framover for å ha god økonomiske bærekraft? Hvilke tiltak vil kommunen iverksette for møte utfordringer knyttet til demografi? 			

4.3 Samfunnssikkerhet og beredskap

Fokusområder		
<ul style="list-style-type: none"> Kommunen skal ha mål og plan for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) skal være revidert i løpet av de siste 4 år Overordnet beredskapsplan skal være revidert i løpet av siste år Skal ha gjennomført eller deltatt på øvelse i løpet av siste 2 år Helhetsbilde basert på DSB kommuneundersøkelse 2021, samt vurdering etter tilsyn mv. 		
Sentrale nøkkeltall	2021	Landet 2021
Helhetlig ROS-analyse sist revidert (årstall)	2019	IA
Overordnet beredskapsplan sist revidert (årstall)	2019	IA
Siste gang gjennomført eller deltatt på øvelse	2019	IA
Poeng i DSB kommuneundersøkelse/kommunetrappa (maks 37 poeng)	31	IA
Statsforvalterens bilde av området		
	Inderøy kommunen har utarbeidet mål for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap og har en plan for oppfølging av dette arbeidet. Under Covid19-hendelsen har kommunen jobbet meget godt og samordnet. Inderøy har også hatt smitteutbrudd og har etter statsforvalterens oppfatning løst de utfordringen dette har medført på en god måte.	
	Kommunen jobber godt med samfunnssikkerhet og beredskap. Ut fra delte situasjonsrapporter under Covid-19-hendelsen viser Inderøy kommune at de har god oversikt over situasjonen, kommunens innbyggere og hvilke tiltak som kan bidra til å redusere risikoer. Dette viste også kommunen under smitteutbruddet som berørte både skole, barnehage og omsorgsboliger.	
	Lov om kommunal beredskapsplikt krever at mål for samfunnssikkerhetsarbeidet skal være gjennomgående i kommunenes overordnede planverk. Det kreves også at eksterne samfunnsaktører i lokalsamfunnet inviteres med i arbeidet med Helhetlig ROS-analyser.	
	Inderøy har ikke et kommunalt beredskapsråd. Dette hadde vært en fordel ved utarbeidelse av mål og plan for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap, samt utarbeidelse/revisjon av ROS-analyse og beredskapsplan. Beredskapsplan skal revideres hvert år. Dette er ikke gjort siden 2019.	
 Gul	Inderøy kommune må fortsette med arbeidet innenfor samfunnssikkerhet og beredskap. Godt samarbeid med nabokommuner og eksterne aktører gjennom f.eks. etablering av beredskapsråd vil bidra til økt kjennskap til kommunen, risikoer og sårbarheter samt håndtering av disse. Det er behov for revisjon overordnet beredskapsplan. Vi anbefaler også en revisjon av helhetlig ROS for å få innarbeidet eksisterende og fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer, samt særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur får å få disse ihht. Forskrift om kommunal beredskapsplikt.	
Sentrale tema		
<ol style="list-style-type: none"> Kommunens håndtering av Covid-19 Kommunens vurdering av etablering av kommunalt beredskapsråd revisjon av kommunens Helhetlig ROS-analyse og overordnet beredskapsplan. 		

4.4 Folkehelse

Fokusområder				
<ul style="list-style-type: none"> • Kommunens fokus på folkehelse skal gjenspeiles i all planlegging. • Satse på forebyggende tilbud med fokus på deltakelse, aktivitet og mestring. • Psykisk helse og forebyggende rusarbeid skal være inkludert som en likeverdig del i folkehelsearbeidet. 				
Sentrale nøkkeltall	2017	2018	2019	Landet
Overvekt inkludert fedme ved sesjon/17 år, gj.snitt 4 år, 2016-2019 (%)	25	27	26	22 ¹
Andel ungdom som er fornøyd med lokalmiljøet, ungdata	72	-	-	68 ²
Fornøyd med Kollektivtilbudet, ungdata	35	-	-	61 ²
Mottakere av uføreytelse 18-44 år, gj.snitt 3 år,	3,7	3.6	-	2.9 ³
<i>Kilde: FHI Ungdata 2020 1) 2019 2) 2020 3) 2018</i>				
Statsforvalterens bilde av området				
	Inderøy har utarbeidet egen kommunedelplan for 2014 -2025 for Folkehelseområdet, der det er fastsatt overordnede mål og strategier for Folkehelsearbeidet. Folkehelse er et satsingsområde i den nye kommuneplan sin samfunnsdel. Kommunen er en «Absolutt- kommune» som skal gi økt forståelse og kunnskap om ansvaret for barnehage, skole og oppvekst.			
	Inderøy kommune har et rikt kulturliv og er med i program for folkehelsearbeid i Trøndelag fra 2020. Har fokus på medvirkning av barn og unge, noe vi blant annet ser i planarbeidet, og i utarbeidelse av prosjektet «ung i lag» (2021-2023).			
	En høyere andel av overvekt i forhold til landet i data fra FHI. Elevundersøkelsen viser at færre elever rapporterer trivsel på skolen i 7 trinn. Bare tre av ti voksne oppfylder anbefalingene om fysisk aktivitet.			
	Jobber strategisk og samordnet. Folkehelse er systematisk inkludert i kommunens planverk. Jobbe videre med fokusområder som er identifisert			
 Gul	Kommunen har en høy andel unge uføre. Overvekt inkludert fedme ved sesjon er høyere enn landet. I tillegg har kommunen høy forekomst i andel med muskel og skjelettplager og hjerte/kar sykdom i aldersgruppen 0-74 år.			
Sentrale tema				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Videreføre arbeidet med generelle folkehelseiltak 2. Videreføre arbeidet med risikoområder med indikerte tiltak. 				

4.5 Omsorgstjenestene

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> Kommunen skal ha nødvendig kompetanse. Kommunen tilpasser omsorgstjenestene til fremtidige behov. Kommunen bruker planlegging som verktøy i sitt arbeid med omsorgstjenestene. 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020 ¹
Andel innbyggere 67 – 79 år med dagaktivitetstilbud (%)	0.62	0.81	0.64
Andel innbyggere 80 år og over som er beboer på sykehjem (%)	7.2	5.6	11.2
Andel innbyggere 80 år og over som mottar hjemmetjenester (%)	35.8	37.2	29.0
Andel helsefagarbeidere 55 (%)	43.96	-	34.5
1) Landet uten Oslo			
Statsforvalterens bilde av området			
	Sommeren 2022 skal det nye Helsehuset ferdigstilles. I byggefasen leier kommunen institusjonsplasser ved Betania Sparbu. Bygget nye HDO boliger i Mosvik og Straumen.		
	Kommunen jobber, sammen med Inntrøndelags-kommunene med å implementere velferdsteknologi i alle tjenester.		
	Kommunen har en stor andel av sine helsefagarbeidere og sykepleiere som er over 55 år. I tillegg er forsørgerbrøk for eldre lav. Kommunen vil få en kraftig økning i antall av de eldste eldre i årene som kommer.		
	Strategisk kompetanseplanlegging, bruker- og innbyggerinvolvering i omsorgstjenestene vil være viktig for å sikre bærekraftige omsorgstjenester.		
 Gul	Det knytter seg risiko til knapphet på helsepersonell i fremtiden, og mange helsefagarbeidere og sykepleiere er over 55 år. Dette gir risiko for å klare å sikre fremtidig bærekraft i omsorgstjenestene		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> Hvordan benyttes Kompetanseplanlegging for å sikre tilstrekkelig kompetanse og kapasitet Helhetlig plan for bærekraftig utvikling av omsorgstjenestene herunder kapasitet på institusjonsplasser. 			

4.6 Kommunehelsetjenesten

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> Kommunen skal ha tilstrekkelig legedekning. Kommunen skal prioritere skolehelsetjeneste og helsestasjon. Kommunene skal ha koordinerende enhet. Kommunene skal gi helsetjenester til personer med rusavhengighet og psykiske utfordringer. 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020 ¹
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetj. per 10 000 innb. 0-20 år	37.5	57.2	45.7
Årsverk med videreutd. i rus per 10 000 innb.	1.5	1.5	3.3
Antibiotika resepter per 1000 innb. 0-79 år per år (antall)	56	-	52
1) Landet uten Oslo 2) Kilde: FHI			
Statsforvalterens bilde av området			
	Deltar i legesamarbeidet Innherred Interkommunale Legevakt IKS		
	Har en styrking av forebygging og helsefremmende arbeid i helsestasjon. Har økt fysioterapikapasitet og opprettet frisklivssentral med lærings og mestringstilbud. Kommunen har deltatt i prosjektet «Bedre tverretattlig innsats/samhandling»		
	Kommunen har åtte fastleger, det er få ledige listeplasser hos de faste legene. Driftsutgifter til personer med rusproblemer har økt. Få ansatte med videreutdanning i rus. Har høyere antall antibiotika resepter enn landet for øvrig		
	Økende krav til spesialisering i tjenestene gir større behov for fagpersonell med spesialisert kompetanse.		
 Grønn	Har styrket forebygging og helsefremmede arbeid i helsestasjon og skolehelsetjenesten. Har økning på legedekning.		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> Arbeidet for utsatte barn og unge i helsestasjon og skolehelsetjenesten helse Tverrfaglig arbeid med rus og psykisk 			

4.7 Sosialtjenesten

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> • At de sosiale tjenestene er forsvarlige og tilgjengelige for innbyggerne i kommunen. • Vertskommunesamarbeidet. 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020 ¹
Antall sosialhjelpsmottakere målt opp mot antall innbyggere (antall sosialhjelpsmottakere)	2,3 % (162)	2,2 % (152)	2 % (110 053)
Andel barn i familier som mottok sosialhjelp målt opp mot antall barn i kommunen (antall barn i familier som mottok sosialhjelp)	7,6 % (116)	7,4 % (112)	5,2% (54 994)
Andel sosialhjelpsmottakere 18-24 år målt opp totalt antall sosialhjelpsmottakere (antall sosialhjelpsmottakere 18-24 år)	18,5 % (30)	22,3, % (34)	19,5% (21 554)
1) Landet uten Oslo			
Statsforvalterens bilde av området			
	NAV Inderøy er en del av NAV Inn-Trøndelag, der Steinkjer er vertskommune. Kontoret på Inderøy er åpent 12.00 – 14.00 tre dager i uka. Det har vært en økning fra 2019 til 2020 i andel unge under 24 år som mottar sosialhjelp. NAV Inn-Trøndelag ved Steinkjer kommune er innvilget tilskudd til 1,5 stilling for å utvikle de sosiale tjenestene for flyktninger. Deltagende kommuner i vertskommunesamarbeidet er invitert inn.		
	Rapportering på kvalifiseringsprogrammet viser at kommunene i vertskommunesamarbeidet ligger stabilt høyt på antall deltagere. Dette tyder på at tjenesten, også for Inderøy, er tilgjengelig.		
	Siden 2019 er det registrert to klagesaker fra Inderøy, hvorav en er endret. Praxis i vertskommunen har betydning for vurdering av om det gis forsvarlige tjenester til innbyggerne i Inderøy. For NAV Inn-Trøndelag er stadfestelsesprosenten på klagesaker siden 2019 50 % mot 70% i fylket ellers. Dette gir en bekymring hvorvidt det gis forsvarlige tjenester og om kontoret har tilstrekkelig kompetanse i forvaltningen av sosialtjenesteloven.		
	Ifølge boligsosial monitor var det i 2019 16 barn i familier med lavinntekt, som leier bolig og bor trangt. I 2020 var det 112 barn i familier som mottok sosialhjelp. Kommunen anbefales å være nysgjerrig på hvordan de sosiale tjenester i NAV-kontoret kan bidra til at barnefamiliene gis helhetlig og koordinert hjelp.		
 Gul	Statsforvalteren er bekymret hvorvidt det gis forsvarlige tjenester i forvaltningen av sosialtjenesteloven, basert på praksis i vertskommunen.		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Arbeid med å styrke kompetansen i forvaltningen av de sosiale tjenestene. 2. Vertskommunesamarbeid om de sosiale tjenestene i NAV-kontoret: dialog, rutiner for rapportering, utviklingstrekk og tilbakemeldinger mellom kommunene. 			

4.8 Integrering og kvalifisering

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> • Skape gode arenaer for hverdagsintegrering • Godt tilpassede tilbud for barn, unge og voksne innenfor norsk som andrespråk • Arbeids- og utdanningsrettet kvalifisering av innvandrere ... 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020
Andel barn med innvandrerforeldre som går i barnehage, alder 4 år (%)	-	83,3	93,6
Andel personer med innvandrerbakgrunn som er sysselsatt (%)	-	53	63,3
Personer i husholdninger med vedvarende lavinntekt (%-andel blant alle med innvandrerbakgrunn (2018))	41,5	-	27,5*
<p>Kilde: imdi.no – Statistikk. Personer med innvandrerbakgrunn omfatter både arbeidsinnvandrere, familieinnvandrede og flyktninger. For prosentvis fordeling mellom disse gruppene - se imdi.no *) 2018</p>			
Statsforvalterens bilde av området			
	Andelen personer med innvandrerbakgrunn i kommunen (inkl. norskfødte barn med innvandrerforeldre; 2020-tall) utgjør om 6,4 % (fylkessnitt 12,7 %). 20,3 % av denne delen av befolkningen er arbeidsinnvandrere (fylkessnitt 27,9 %).		
	Andel personer med innvandrerbakgrunn (16-25 år) som verken er i videregående opplæring eller har fullført/bestått den tidligere, er svært lav (28,3 %). Andelen tidligere deltakere i introduksjonsprogrammet som går over i arbeid eller utdanning etter programmet, er høy (71,4 %)		
	Andelen sysselsatte personer med innvandrerbakgrunn ligger 10 % under landssnitt. Andelen av personer med innvandrerbakgrunn som lever i husholdninger med vedvarende lavinntekt, ligger over landssnitt. Mange innvandrere er tilsatt på midlertidig basis og i bransjer som er under press som følge av koronakrisen (restaurant, overnatting og turisme).		
	I tider med endringer i arbeidsmarkedet er tilbud om norskopplæring og annen grunnleggende kvalifisering viktig for personer med innvandrerbakgrunn. Slike tiltak kan forbygge utenforskap og avhengighet av offentlige ytelser på sikt.		
 Gul	Statistikken viser at andelen sysselsatte personer med innvandrerbakgrunn ligger tydelig under landsgjennomsnittet. Studie- eller yrkeskompetanse er et viktig grunnlag for en varig tilknytning til arbeidslivet. Enkelte kan også ha behov for supplerende grunnopplæring (grunnskoleopplæring for voksne).		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Sørge for kvalifiserende tilbud for personer med innvandrerbakgrunn som står utenfor arbeidslivet eller har en svak tilknytning til arbeidsmarkedet. 2. Undersøke nærmere bakgrunnen for den relativt høye andelen personer med innvandrerbakgrunn som lever i husholdninger med vedvarende lavinntekt. 			

4.9 Barnehage

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> • Barnehager med høy kvalitet som ivaretar barnas behov for omsorg og lek, og fremmer læring og danning • Et tilgjengelig barnehagetilbud for alle barn 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020
Barnehagedekning: Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år	90,4	91,0	92,7
Pedagognorm: Andel barnehager som oppfyller pedagognormen uten dispensasjon (%)	100	100	68,8
Antall barn per ansatt	5,5	5,1	5,7
Antall dispensasjon fra utdanningskravet (pedagogisk leder)	0	0	1 409
Statsforvalterens bilde av området			
	Inderøy har 10 barnehager, 6 kommunale og 4 private. 2 av barnehagene er familiebarnehager, og en barnehage har familiebarnehageavdeling. Det er 335 barn i barnehagene, 116 barn 0-2 år og 219 barn 3-5 år. Andel barne- og ungdomsarbeidere er 38 %, landsgjennomsnittet er 21,5 %. Andel menn i barnehage er 4,8 %, landsgjennomsnitt er 9,8 %. Barnehagene i Inderøy deltar i kompetanseutvikling i regionalt nettverk med Steinkjer kommune.		
	Alle barnehagene oppfyller pedagognormen uten bruk av dispensasjoner, og i gjennomsnitt er bemanningen i barnehagene god.		
	Statsforvalteren åpnet i 2018 tilsyn med Inderøy kommune. Tema for tilsynet er om kommunens vedtak om tilskudd til private barnehager og vedtak om satser for tilskudd, er fattet i tråd med saksbehandlingsreglene for enkeltvedtak. Det ble under tilsynet avdekket brudd på regelverket. Det har vært gjennomført flere runder med veiledning. Tilsynet er ikke lukket.		
	Vi er kjent med at Inderøy kommune har gjennomført en omorganisering i oppvekstsektoren.		
 Gul	Statsforvalteren vurderer Inderøy kommune som gul. Statsforvalteren åpnet tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet i 2018. Det er spesielt situasjonen rundt det åpne tilsynet som er bakgrunnen for fargesettingen. Det skal være møte med tjenesten 30.04.21		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Hvordan vil barnehagemyndigheten bruke erfaringene fra tilsynet til å øke forvaltningskompetansen? 2. Hvordan samhandler barnehagemyndigheten med barnehageeierne om kompetanseutvikling? 			

4.10 Grunnskole

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> • Alle elever har et godt og inkluderende læringsmiljø • Barn og unge som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utviklet sitt potensial • De ansatte i kunnskapssektoren har høy kompetanse • Alle lykkes i opplæringen og utdanningen 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020
Nasjonale prøver, 8.trinn, mestringsnivå 1+2, regning	34,3	63,3	31,2
Nasjonale prøver, 8. trinn, mestringsnivå 1+2, lesing	36,7	50	24
Nasjonale prøver, 5.trinn, mestringsnivå 1, lesing	21,5	29,3	23,1
Elevundersøkelsen, Motivasjon, 7.trinn	3,6	3,5	3,7
Elevundersøkelsen, Støtte fra lærerne, 10.trinn	3,7	4	4,1
Andel lærere som oppfyller komp.kravet i engelsk på barnetrinnet	61	52	61
Grunnskolepoeng	39,2	42,2	43,2
Statsforvalterens bilde av området			
	Inderøy kommune har 838 elever fordelt på sju skoler. Skoleåret 2010/11 hadde kommunen 946 elever. Det er nedgang på 108 elever, eller 11,4 %. Innherred kristne skole er en friskole med 15 elever.		
	Elevundersøkelsesindikatoren støtte fra lærerne har økt fra 3,7 til 4 på 10. trinn. Grunnskolepoeng har en positiv utvikling siste året. I 2019 lå den på 39,2 poeng, mens i 2020 ligger den på 42,2 poeng. Tilsvarende nasjonale tall er 42 for 2019 og 43,2 for 2020.		
	Kommunen har utfordringer med resultater i nasjonale prøver på 8. trinn i lesing og regning over flere år. Resultater for nasjonale prøver på 5. trinn er svakere enn landsgjennomsnittet på 4 av 5 år for både lesing og regning. Skolemiljøindikatorne: motivasjon og støtte fra lærerne har svake resultater og har ligget under nasjonalt snitt over tre år. Røra skole og Utøy skole oppfyller ikke lærernormen for 1.-4. trinn.		
	Inderøy kommune er med i oppfølgingsordningen og er i IBSM (Inkluderende barnehage -og skolemiljø) satsingen i pulje 4. Kommunen har også flere andre utviklingsarbeider per dato. Kommunen har opprettet ny stilling som enhetsleder for skole.		
 Gul	Kommunen har hatt utfordringer med både læringsmiljø- og læringsresultater over flere år. Vi ser at grunnskolepoeng har hatt en positiv utvikling siste året.		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Inderøy kommune har utfordringer i læringsmiljø-/læringsresultater. 2. Kommunen oppfyller ikke lærernormen i alle skoler. 3. Kommunens arbeid med elevenes medvirkning og at elevstemmen høres i skolens arbeid. 			

4.11 Barnevern

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> Barn skal ha rett hjelp til rett tid (forsvarlige tjenester) Kommunen må gjøre nødvendige forberedelser i forkant av kommende oppvekstreform/barnevernreform (ikrafttredelse 1.1.2022), innenfor oppvekstfeltet generelt og innenfor barnevern spesielt. Kommunen skal ha en forsvarlig akuttberedskap utenfor barneverntjenestens arbeidstid 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020
Antall mottatte bekymringsmeldinger	79	126*	IA
Antall avslutta undersøkelser	75	61	IA
Antall barn med hjelpetiltak pr 31.12	28	38	IA
Antall barn under omsorg pr 31.12	19	14	IA
<i>Tallene gjelder kun Inderøy kommune *) Økning skyldes til dels endret registreringspraksis</i>			
Statsforvalterens bilde av området			
	Inderøy er fra 1.1.2020 ny kommune inn i Inn-Trøndelag barnverntjeneste, som nå er den største barneverntjenesten i fylket. Tjenesten inngår i et regionalt læringsnettverk sammen med Verdal og Levanger; Læringsnettverket Innherred.		
	Læringsnettverket gir nå uttrykk for at de samarbeider godt, og at det bl. a ses på muligheter for utvikling av felles tiltak særlig rettet mot ungdom.		
	I forberedelse av barnevernreformen/oppvekstreformen, er det nødvendig å planlegge hvordan man skal lykkes best mulig med det helhetlige forebyggende arbeidet. Det må avklares hvilke oppgaver og tjenester som skal ivaretas av øvrige kommunale tjenester, og når barn har rett til tjenester fra barnevernet.		
	Sikre tilstrekkelig kapasitet i tjenesten til å løse de lovpålagte oppgavene. Sikre tilstrekkelig bredde i tiltakene. Ved årsskiftet var det totalt 36 barn som ventet på tiltak fra barneverntjenesten.		
 Rød	<p>Statsforvalteren vurderer ut fra foreliggende opplysninger og kjennskap til Inn-Trøndelag barneverntjeneste at det er høy risiko for svikt. Bakgrunnen for dette er:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rapporteringen viser at i 2020 ble 50,7% (139 av 274) av undersøkelsene ikke gjennomført innen lovpålagt frist. Tjenesten og kommuneledelsen har både skriftlig og i møte med Statsforvalteren 30.10.2020 orientert om at det over tid har vært utfordringer med å utøve en praksis iht. barnevernlovens krav. <p>Statsforvalteren har prioritert å gjennomføre systemrevisjon vedrørende kommunens arbeid med undersøkelser etter barnevernloven. Revisjonen skulle gjennomføres april 2021, men ble nylig satt på vent på grunn av pågående smittesituasjon. Statsforvalteren vil komme tilbake med mer informasjon vedrørende videre tilsynsmessig oppfølging.</p>		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> Status i kommunens arbeid i forbindelse med oppvekstreformen Status i barneverntjenesten – kapasitet, overholdelse av frister Bruk og nytte av det etablerte læringsnettverket i Innherred 			

4.12 Klima og miljø

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> • Kommunene er gitt oppgaver og myndighet på hele klima- og miljøområdet, og kommunens oppfølging er avgjørende for å oppnå nasjonale miljømål. • Klimatilpasning og utslippskutt. • Avfallshåndtering, avløp og forurenset grunn. • Kommunen har fått kartlagt store arealer gjennom nasjonal naturtypekartlegging og har et godt grunnlag for å gjøre gode arealavveininger i disse områdene. • Kommunen har et særlig ansvar for å ta vare på strandeng, områder med rike berg langs sjø, kalkskog og gammel furu- og granskog. 			
Sentrale nøkkeltall	2018	2019	Landet 2019 ¹
Andel innbyggere tilknyttet anlegg der rensekrav er oppfylt (prosent)	10,1	10,1	41,1
Andel husholdningsavfall levert til materialgjenvinning, inkl. biologisk behandling (prosent)	46,7	51,2	40,8
1) Landet uten Oslo			
Statsforvalterens bilde av området			
	Det er stort press på strandområdene/100-metersbeltet i deler av kommunen, både gjennom utbygging av nye områder til fritidsboliger og gjennom oppgradering av eksisterende, også noe næring og bolig. Det er flere verneområder med ulike verneformål i Inderøy, samt områder med foreslått vern.		
	Kommunen deltar i klimanettverk (både lavutslippsnettverk og klimatilpasningsnettverk), og har søkt midler til klimasats. Kommunen har lenge hatt system for utsortering av matavfall. Det er nylig kartlagt flere områder i kommunen mht. NiN (Natur i Norge)-metodikken.		
	Det er behov for revisjon av klima- og energiplan, klimatilpasning bør inngå som tema her om ikke egen plan lages. Tiltak mot avskoging, nedbygging av myr, samt økt CO ₂ -opptak bør inngå i planen. Grunnforurensningsdatabase: Kommunen har administrator, men har ikke fordelt lokaliteter (har kun to lokaliteter). Kommunen er under det nasjonale kravet for materialgjenvinning av husholdningsavfall, men det er positiv trend.		
	Vi nå er inne i FNs tiår for naturrestaurering, kommunen bør se etter områder som bør restaureres og tilbakeføres mot naturtilstand.		
 Gul	Kommunen vurderes til middels risiko, noe som skyldes bl.a. behov for revisjon av klima- og energiplanen, mangler mht. oppdatering av Grunnforurensningsdatabasen og mangler mht. oppfølging av avløp (KOSTRA-tall og egenrapport).		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kartlegging av naturverdier i forbindelse med arealsaker der det er manglende kartlegging. 2. Overvåking av vannforekomster i kommunen med fokus på kommunale ansvarsoppgaver. Viktig at overvåkingen skal lede mot tiltak der det er nødvendig. 3. Forvaltning av strandsonen i kommunen. 			

4.13 Landbruk

Fokusområder			
<ul style="list-style-type: none"> • Landbruk over hele landet. • Økt verdiskaping. • Bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser. • Aktiv bruk av skog i klimasammenheng ... 			
Sentrale nøkkeltall	2019	2020	Landet 2020
Planteindeks	5,8	6,5	5,5 ¹
Andel sysselsatte i landbruket (%)	10,1		2,6 ²
Antall foretak som søker produksjonstilskudd	211	209	3,7 % ³
<small>1) Gjennomsnitt for Trøndelag – Kilde Landbruksdirektoratet 2) Sysselsatte i alderen 15 – 75 år med landbruk som hovednærings – Kilde SSB 3) Andel av Trøndelag – Kilde SSB</small>			
Statsforvalterens bilde av området			
	<p>Inderøy er en allsidig og middels stor landbrukskommune, kjent for sitt kulturlandskap og aktive landbruksmiljø. Sysselsettingen innenfor landbruk er ca. 10% og har vært økende en periode. Kommunen har hatt søkelys på å unngå konflikter med tanke på jordvern. Kommuneplanens arealdel er fra 2014 og skal revideres i perioden. Inderøy har stor skogaktivitet. Kommunen har tatt en viktig rolle i videreføring av Innherred Skognettverk. Mange av aktørene i bedriftsnettverket Den Gyldne Omveg er landbruksforetak med tilleggsnæring.</p>		
	<p>I gjeldende KPA har kommunen utarbeidet egne retningslinjer til bruk i dispensasjonssaker, spesielt knyttet til LNFR-områder. Dette er positivt, og vi har signalisert at retningslinjene bør videreføres i revideringen av KPA. Kommunen har en aktiv oppfølging av skogbruksaktivitet. Forvaltningskontroll i 2020 viser at kommunen siden forrige kontroll har jobbet aktivt med å forbedringsarbeid. Kommunen har bl.a. tatt grep når det gjelder forvaltning av RMP-ordningen og bruker avkorting som verktøy aktivt. Kommunen tar initiativ og er aktiv som arrangør av fagmøter for landbruksnæringa, og samarbeider med Steinkjer og Snåsa om prosjekt økt verdiskaping.</p>		
	<p>Det er stor aktivitet innenfor landbruket i Inderøy, og en del av omdisponeringen av dyrka jord i kommunen er knyttet opp mot tiltak som faller inn under landbruksbegrepet. Dette er en utfordring for jordvernet. Skogbruksplanprosjekt medfører økt arbeidsbelastning. Forvaltningskontrollen i 2020 avdekket fortsatt behov for forbedring i saksbehandling av tilskudd, skogfond og i dokumentasjon av kontrollarbeid. Det ble i kontrollen avdekket mangelfull internkontroll.</p>		
	<p>I oppstart med nye skogbruksplaner i deler av kommunen – gir rom for påvirkning til økt aktivitet og bedre beslutningsgrunnlag i saksbehandlingen.</p>		
 Gul	<p>Kommunen har solid saksbehandling på arealsaker og det er forholdsvis få dispensasjonssaker fra Inderøy. Kommunen har en del å gå på med hensyn til internkontroll og kvalitet i saksbehandlingen når det gjelder forvaltning av tilskudd, jf. gjennomført forvaltningskontroll i 2020.</p>		
Sentrale tema			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Hvordan vil kommunen følge opp skogbruksplanene når disse leveres? 2. Hvordan har kommunen tatt tak i arbeidet med internkontroll? 			

4.14 Reindrift

Fokusområder				
<ul style="list-style-type: none"> • Offentlige myndigheters ansvar når det gjelder Grunnloven § 108 og folkerettens regler om urfolk. • Reindriften arealbehov skal ivaretas i alle planprosesser og reindriften skal sikres medvirkning. • Samordning av planlegging på tvers av kommune- og fylkesgrenser for å sikre reindriften sammenhengende bruksarealer. 				
Sentrale nøkkeltall	RBD¹ 2019²	RBD¹ 2020²	Kommune 2020²	RBO³ 2020²
Antall siidaandeler	6	6	IA	39
Reintall, sluttstatus pr 31.03 (antall)	1880	1856	IA	13864
Slakteuttak (tonn)	6	3	IA	97
Reinbeiteareal totalt (km ²)	IA	3582	184(50 ⁴)	IA
Særverdiområder for reindriften (km ²)	IA	IA	0	IA
Minimumsbeiter – seine vinterbeiter (km ²)	IA	IA	174(48 ⁴)	IA
1) RBD – Fovsen Njaarke sijte/Fosen reinbeitedistrikt 2) Driftsårene 2018/19 og 2019/20 3) RBO – Nord-Trøndelag reinbeiteområde 4) pst. av kommunens areal				
Statsforvalterens bilde av området				
	Det er sørgruppen i Fovsen Njaarke sijte som driver reindrift i Inderøy og da i gamle Mosvik kommune. Driftsgruppen består av 3 siidaandeler og har ca halvparten av reinen i reinbeitedistriktet. I tillegg ligger noen få km ² ved Røra i Skæhkere sijte. (Siidaandeler og reintall i Skæhkere sijte er ikke inkludert i tabellen over). Reinbeitearealet i Inderøy brukes i hovedsak på sein vinter og er en del av det som defineres som minimumsbeite for Fovsen Njaarke.			
	Mesteparten av hyttebygginga i Inderøy har skjedd sjøvendt. Det er gitt få dispensasjoner til bygging i vinterbeiteområdet de siste årene.			
	Store tap av vinterbeite knyttet til vindkraftetableringen på Storheia i Åfjord. Dette utgjør en tredel av tilgjengelig vinterbeite for driftsgruppen, noe som gjør gjenværende vinterbeitearealer, bl.a. i Inderøy kommune, svært viktige. Etter 2000 er ca 100 hytter bygd i vinterbeiteområdet i Inderøy, men de fleste i ytterkanten og sjøvendt. 9 hytter er bygd i sentralt vinterbeite (kilde: Inngrepsoversikt Trøndelag fylkeskommune). Stort nettverk av skogsbilveier og traktorveier.			
	Utfordringen er å ta vare på vinterbeitet i gamle Mosvik kommune. Det er viktig å styrke kommunens plankapasitet i årene som kommer.			
 Grønn	Forutsatt tilbakeholdenhet med tillatelse til inngrep i vinterbeitene for rein.			
Sentrale tema				
1. Sikre vinterbeiteområdet for Fovsen Njaarke sijte.				

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Postboks 2600, 7734 Steinkjer